

Wat
Waar
Wanneer
Hoe

Slecht of onvoldoende onderhoud is nog té vaak de reden dat een kunstgrasveld niet langer voldoet ruim voordat het aan het einde van de officiële afschrijvingstermijn is. Bovendien heeft dit mogelijke consequenties voor de veiligheid en gezondheid van de spelers. Fifa wil daar verandering in brengen en introduceerde onlangs een portaal waarin het onderhoud van kunstgrasvelden exact kan worden bijgehouden.

Auteur: Guy Oldenkotte

Instructies voor onderhoud online

Fifa lanceert website voor onderhoud

Het is een publiek geheim dat de kunstgras voetbalvelden die begin deze eeuw werden aangelegd al binnen enkele jaren menig speler, club en gemeente tot wanhoop dreef. Velden werden vaak binnen enkele seizoenen al beschouwd als te hard, kampten met waterafvoerproblemen of hadden plekken met chronisch gebrek aan instrooimateriaal. Pas sinds een paar jaar erkent de industrie dat kunstgras voetbalvelden wel degelijk onderhoud nodig hebben. Maar over de benadering en frequentie van het onderhoud heeft iedereen zo zijn eigen ideeën.

Fifa komt met tool voor verbetering van onderhoud

Fifa lanceerde onlangs een website voor onderhoud tijdens een meeting voor de Fifa Preferred Producers. De invoering loopt nog niet op volle toeren, want het portaal is inmiddels live, maar wordt nog niet actief gecommuniceerd naar de markt. Het zijn in eerste instantie de Fifa Preferred Producers waarvan wordt geacht dat alle installaties worden aangemeld voordat in de toekomst het onderhoud van alle kunstgrasvelden met een Fifa 1 Star of Fifa 2 Star-rating in het systeem moeten worden bijgehouden. "Wij hebben er zelf wat velden mee getest, maar met klanten hebben wij er nog geen ervaring mee," zegt Ivo Toxopeus namens Edel Grass. "Wij hebben een poos geleden ons eigen logboek opgesteld. Dat overhandigen we aan de klant. Het online portaal is enige tijd later aan de Preferred Producers gepresenteerd waaronder aan ons. We hebben er zelf inmiddels mee kunnen testen. Als het in Nederland geïmplementeerd

wordt, zal verder moeten blijken of de klanten met deze online versie willen en kunnen werken."

Logboekvervanger

Als zelfs de Fifa Preferred Producers nog tasten in het duister, is het niet verwonderlijk dat ook de diverse fieldmanagers in Nederland niet of nauwelijks op de hoogte zijn van de plannen omtrent het portal. Een rondgang langs verschillende onderhoudsbedrijven en gemeentes levert meer vragen op dan antwoorden. Veel

sportveldbeheerders houden hun onderhoud nu bij in een logboek. Maar in de tijd van mobiele telefonie en online technieken lijkt een logboek z'n langste tijd echter wel te hebben gehad. Ivo Toxopeus: "Het bijhouden van het onderhoudslogboek neemt veel tijd in beslag. De verwachting is dat dit met een digitale versie minder tijd kost. Met de introductie van een digitaal systeem komen er wel aanvullende eisen. Zo moet de verantwoordelijke voor het onderhoud binnen de vereniging wel de beschikking hebben over een PC met

Behalve een certificaat van Fifa ontvangen clubs en gemeentes tegenwoordig ook onderhoudsmateriaal bij hun veld.

Iedere FIFA Preferred Producer maakt een eigen keuze voor het merk onderhoudsmateriaal.

Een sleepnet is tegenwoordig een standaard onderhoudsmateriaal

internetaansluiting. Deze zal in de regel niet in het clubhuis staan, waardoor hij de informatie niet altijd direct op locatie kan verwerken. Het succes van het systeem hangt daarom sterk af van de faciliteiten van alle betrokken partijen."

Sportveldbeheerder van de gemeente Zwolle Hein Bosman is zo iemand die zijn onderhoud in een logboek bijhoudt. Hij ziet tegen het digitale systeem op: "Bij onze gemeente heerst de verwachting dat het nieuwe systeem omslachtig zal zijn. Wij staan niet om de invoering ervan trappelen."

Bosman betwijfelt ook of het voldoende is voor FIFA om slechts op basis van de ingevoerde gegevens een oordeel te vellen over de kwaliteit van een veld bij een eventueel dispuut. "Wij doen het onderhoud van velden zelf. In onze aanbestedingen stellen we altijd duidelijk dat we verwachten van de aannemer dat deze tenminste eenmaal per jaar de velden komt bekijken om er zo zeker van te zijn dat ons onderhoud voldoet aan alle eisen en eventuele problemen te voorkomen. Maar ik moet nog steeds de aannemers jaarlijks er aan herinneren dat het weer zover is."

Meer stok achter de deur

Dat het portaal uiteindelijk wel een nuttige aanvulling zal zijn, betwijfelt Toxopeus niet. "Vaak heeft onderhoudspersoneel wel enige ervaring. De FIFA Preferred Producer geeft een toelichting op de frequentie en de te gebruiken van middelen, toegespitst op het

aangelegde kunstgrassysteem. Daarnaast wordt de onderhoudsman gewezen op het borstelen volgens een bepaald patroon. Een verkeerd patroon kan uiteindelijk zorgen dat alle infill geleidelijk naar de buitenkant gewerkt wordt of dat de mat altijd in een bepaalde richting getrokken wordt met eventuele kromme lijnen tot gevolg. Een succesvolle uitvoering van die instructies kan straks beter worden gemonitord."

Toch zijn de meeste mensen sceptisch, en een aantal zwartkijkers durft zelfs te stellen dat het portaal vooral bedoeld is om een eventuele 'schuldvraag' in de toekomst sneller af te kunnen schuiven op de klant. "Het is in ieder geval een middel om duidelijk te kunnen maken dat er een verband is tussen gebruik, onderhoud en levensduur. Dit kan negatief en positief uitgelegd worden. Bij de aanleg van het veld wordt vaak een contract met de vereniging afgesloten. Daarbij zorgt de aannemer meestal voor het specialistisch onderhoud en is de vereniging verantwoordelijk voor het dagelijkse onderhoud en goed veldmanagement. Het onderhoudsportaal kan hier ook als hulpmiddel dienen. Een goedwerkend portaal zorgt voor transparantie, zowel voor de vereniging als de aannemer," merkt Toxopeus op. Bovendien, zo stelt hij, beschikt het portaal ook over een E-learning tool. Toxopeus ziet het daarom liever als een extra stimulans om het onderhoud van kunstgras voetbalvelden te verbeteren. "Het systeem kan volgen of een club al dan niet consequent onderhoud pleegt. Of het onderhoud daadwerkelijk gepleegd wordt en op welke

"Verwonderlijk dat diverse fieldmanagers in Nederland niet of nauwelijks op de hoogte zijn van de plannen omtrent het portaal"

manier kan alleen worden gecheckt bij een veldbezoek. Tijdens deze bezoeken wordt het onderhoud uitgebreid geëvalueerd en bijgestuurd indien noodzakelijk."

Nigel Fletcher, voorzitter van de European Synthetic Turf Organisation, een organisatie waarin de meeste leveranciers van kunstgras een aanverwante producten zijn verenigd, vult aan: "Ik denk dat het portaal een nuttige aanvulling is. Onderhoud van kunstgras blijft noodzakelijk en het is belangrijk dat dit regelmatig en goed wordt gedaan. Niet alleen vanwege de kans op vroegtijdige afschrijving, maar bovenal voor de bescherming van de spelers. Niemand wil dat het veld gevaarlijk is omdat het niet goed is onderhouden."

Zelf testen

Tot voor kort waren de clubs en gemeentes afhankelijk van testinstituten om vast te stellen of een veld nog wel aan de normen en eisen voldeed. Tegenwoordig is er de

Machines voor deep cleaning zijn optioneel.

Fifa werkt hard om de algehele kwaliteit van kunstgras verder naar topniveau te trekken.

mogelijkheid om zelf testapparatuur aan te schaffen. "Voor gemeentes met minimaal zo'n zeven a negen kunstgrasvelden kan de Club Tester een uitkomst bieden," zegt Pascal van Delden van Deltec Metaal. De Club Tester is een testapparaat dat vergelijkbaar is met de apparatuur die wordt gebruikt door instituten zoals Intron en Isa Sport. "Het is alleen een stuk budgetvriendelijker. Onder meer doordat er vereenvoudigde testmethodieken worden toegepast die vergelijkbaar zijn met de officiële

testmethodiek." Toch durft Van Delden te stellen dat de meetresultaten tot op 5 procent van de officiële waardes komen die door testinstituten worden gemeten. De metingen van de clubset zijn echter indicatief en dienen ter ondersteuning voor onderhoud, installatie en monitoring. Volgens Stuart Larman van Fifa: "Het kan alleen maar goed zijn dat men meer aandacht besteedt aan het onderhoud en de vaststelling van de kwaliteit van een veld. Iedere kans moeten we daarvoor aangrijpen. Een online systeem

kan weer een steentje bijdragen. Daarnaast moet specialisten zoals de leverancier en geaccrediteerde testinstituten het veld natuurlijk regelmatig blijven, noodzakelijk wil een veld z'n officiële Fifa 1 Star- of Fifa 2 Star-kwalificatie kunnen behouden."

"Een online systeem kan weer een steentje bijdragen"

Kijkje op de website

Het onderhoudsportal van Fifa is te vinden op: <https://turfmaintenance.fifa.org/>.

Fieldmanager nam alvast een kijkje. Zoals we van Fifa kunnen verwachten, bevat de website een schat aan informatie en mogelijkheden om kennis verder te verrijken. Met foto's en tekst wordt de lezer aan de hand meegenomen door de diverse modules. Er is zelfs de mogelijkheid om, door middel van een test, vast te stellen of de informatie volledig is begrepen. In dat opzicht is Fifa zeker op de goede weg. Sommige delen van de portal, zoals een bibliotheek met aanvullende informatiebronnen, zijn nog niet actief. Daarnaast is het portaal alleen in het Engels.